

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 32562-12-20 ענבר פקלמן ואח' נ' פז ואח'

בפני כבוד השופט, סגן הנשיא אורן סילברמן

תובעים
1. ברק ענבר פקלמן
2. אליס ענבר פקלמן

נגד

נתבעים
1. פיליפ פז
2. שלוח פז

פסק דין

1. עסקינן בתביעה כספית בסך 426,629.5 ₪ בגין נזקים שנגרמו לתובעים על פי הנתען
2 בעקבות פלישת הנתבעים למקרקעין שבבעלותם ושימוש בקו הביוב שלהם וכן בעילה מכוח
3 חוק איסור לשון הרע, תשכ"ה - 1965.

טענות הצדדים

2. התובעים הם בעלי הזכויות במגרש 352 ברחוב האיריס 52 ביישוב נופים והם מחזיקים בו
8 החל מיום 9.2.2011. הנתבעים מחזיקים במגרש 350 הסמוך למגרש התובעים. בין הצדדים
9 התנהל הליך קודם בת"א 35780-01-16, במסגרתו עתרו התובעים לסילוק ידם של
10 הנתבעים מהמגרש שבבעלותם ולמתן צו עשה שיורה לנתבעים להפסיק את השימוש בקו
11 הביוב שעובר בשטח התובעים. עם הגשת התביעה הקודמת הגישו התובעים בקשה לפיצול
12 סעדים, כך שיתאפשר להם לתבוע בעתיד את נזיקיהם הכספיים הקשורים בפלישה,
13 ובקשתם התקבלה. ביום 22.7.2019 ניתן פסק דין בהסכמה לפיו חויבו הנתבעים לנתק את
14 מערכת הביוב של ביתם על חשבונם מהצנרת שעוברת בשטח התובעים ולהתחבר לצנרת
15 חדשה. התביעה דגן הוגשה כאמור, בין היתר, על רקע טענות התובעים לנזקים שנגרמו להם
16 בעקבות פלישת הנתבעים למגרשם.

3. התובעים טענו שבמשך 8 השנים בהם הייתה מחוברת צנרת הביוב של הנתבעים לצנרת
18 שעוברת בשטחם נגרמו להם נזקים רבים והם נאלצו בין היתר לתקן את צנרת הביוב
19 פעמיים. לטענתם, התיקון הראשון בוצע מטעמים בחודש אפריל 2011 ועלותו הסתכמה בסך
20 של 14,000 ₪ והתיקון השני נעשה ביום 15.5.2015 ובגינו הם שילמו 2,000 ₪. התובעים
21 טענו שמאחר שהתיקון הראשון נעשה במסגרת שיפוץ כללי אין ברשותם חשבונית מתאימה
22 והם צירפו חשבונית רק ביחס לתיקון השני. לטענתם, בשל סתימות בצנרת הביוב, שבירת
23 הצינור על ידי הנתבע 1 והמפגע התברואתי החמור שנוצר בעקבות כך, נמנעה מהם
24 האפשרות להשכיר את היחידה הצמודה לביתם במשך שנה וחצי והם דורשים פיצוי בגין
25 רכיב זה בסך 36,000 ש"ח. התובעים טענו בנוסף כי על הנתבעים לשאת בעלות דמי שימוש
26

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 32562-12-20 ענבר פקלמן ואח' נ' פז ואח'

- 1 בעצם העברת הצינור בשטחים בסך של 6,000 ₪ וכן לפצותם עבור אובדן ימי עבודה בסך
2 6,968 ₪ שלא הובאו בחשבון המסגרת פסיקת ההוצאות בהליך הקודם. עוד נטען, שבת
3 המשפט בתביעה הקודמת לא הביא בחשבון את עלות שכר הטרחה לעו"ד ששולמה בפועל
4 על ידם והם עותרים לקבלת ההפרש שעומד על 10,461.5 ₪. לסיכום, התובעים עתרו
5 לפסיקת פיצויים בסך 76,629.5 ₪ בגין הנזקים שנרגמו להם עקב פלישת הנתבעים לשטחם.
6
7 4. התובעים טענו בנוסף שהנתבעת 1 השחירה את פניהם בדברי שקר בפרהסיה מתוך מטרה
8 להזיק ולפגוע בהם. לטענתם, ביום 4.8.2015 פרסמה הנתבעת 1 פוסט בקבוצת פייסבוק
9 סגורה של היישוב בו כתבה כך: "... אבל הגיעו ליישוב אנשים הפועלים בעבריינות וחוסר
10 התחשבות כלפי שכניהם כך שהרעיון שאת מציגה הוא רעיון מבורך ועד לפני כ- 4 שנים
11 היה מיותר ביישוב שלנו אבל היום גם זה לא יעזור מפני אנשים צרי עין שכל עניינם
12 במלחמות. שיהיה רק בשמחות". ביום 28.8.15 פרסמה הנתבעת 1 פוסט נוסף: "אנשים
13 משביתי שמחות שצורחים ורבים מהבוקר עד הערב בלי התחשבות בשעות לא שעות שמים
14 מוסיקה ברמקולים ועוד מעיזים להגיב כאן, צביעות זה חלק מהעניין... אני מדברת על כך,
15 שהיישוב היה שקט, אנשים שמחו וחגגו ואף אחד לא התלונן או הזמין את הרשויות, כך
16 היה. היום אני קוראת תגובות של אנשים צבועים שהשמחות שלנו מפריעות להם ועל כל
17 דבר שולי מזמינים משטרה ומשביתים שמחות כאשר הם שצורחים ורבים כל יום ולפעמים
18 גם בלילה ובשעות המנוחה מפעילים רמקולים בקולי קולות על כך אני מדברת... יש אנשים
19 שהגיעו ליישוב שתורתם היא אמונתם אבל שכחו שדרך ארץ קדמה לתורה ואני שוב חוזרת
20 אני לא מכלילה אני אומרת "יש אנשים" ולשמחתי הם בודדים".
21
22 5. התובעים טענו שהנתבעת 1 נמנעה מציון שמם בפוסטים מתוך רצון להימנע מלעבור על
23 עבירת לשון הרע אולם לאור הפרטים הרבים שכללה בפרסומים, ובפרט כאשר התובעים
24 הם שכניה הדתיים היחידים, לא נותר ספק כי דבריה כוונו לתובעים.
25
26 6. התובעים הוסיפו וטענו כי הנתבעת 1 הכפישה את שמם בשיחות שניהלה עם אחרים ובפרט
27 בשיחה שניהלה ביום 12.7.2015 והוקלטה עם אחת מתושבות המקום. התובעים צירפו
28 לכתב התביעה תמליל של השיחה אשר מצביע לטענתם על כך שהנתבעת 1 שמה לה למטרה
29 לפגוע בתובעים תוך שהיא מפיצה שקרים לכל מי שמוכן לשמוע.
30
31 7. בדיון שנערך ביום 13.12.2022 ניתנה החלטה לפיה עילת התביעה שעניינה הוצאות שנגרמו
32 בשל התביעה הקודמת דינה להידחות על הסף. עוד נקבע, שיש לדחות על הסף את עילת
33 התביעה בנוגע לתשלום עבור תיקון שבוצע בשנת 2011 מחמת התיישנות. למעשה מבין כלל
34 הסעדים להם עתרו התובעים נותר לי להכריע שבנוגע לתיקון משנת 2015 בסך 2,000 ₪,
35 עלות הפסד דמי השכירות בסך 36,000 ₪, התביעה לדמי שימוש בקרקע בסך 6,000 ₪
36 ותביעת הפיצויים בגין לשון הרע בסך 350,000 ₪.

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 32562-12-20 ענבר פקלמן ואח' נ' פז ואח'

8. הנתבע 1 טען בהגנתו שדין התביעה לסילוק על הסף שכן התביעה עוסקת באותה מסכת עובדתית שהייתה במוקד התביעה הקודמת שבסופה ניתן פסק דין שהפך חלוט. לטענתו, פסק הדין בתביעה הקודמת סיים את המחלוקת בין הצדדים, יצר מעשה בית דין והוא מקים מחסום דיוני מפני הגשת התביעה דן שהוגשה בחוסר תום לב. ממילא כך נטען, פסק הדין בתביעה הקודמת לא קבע כי הנתבע 1 פלש לשטח התובעים ולא ממצאים ביחס לשאלת אחריות. עוד נטען שבניגוד לטענת התובעים, מדובר בצינור ביוב שהותקן לפני כ- 30 שנה טרם רכשו התובעים את הזכויות במגרש ובהתאם לחוזה המכר, הם רכשו את הדירה במצב של AS- IS. על כן טען שהתובעים מושתקים לעלות טענות כנגד הסכמתם תוך גלגול אחריות לכתפי הנתבע 1. עוד נטען שיש לדחות את התביעה על הסף גם מאחר שהתביעה לא מגלה או עילה ו/או יריבות כנגד הנתבע 1 שכן הטענות שנוגעות ללשון הרע מתייחסות לנתבעת 2 בלבד. לטענתו, הוא אינו קשור לשיחה והתובעים לא הצביעו על סמכות הקנויה להם בדין לצרפו לעילה זו "ביחד ולחוד" עם הנתבעת 2. לטענתו יש לסלק על הסף את התביעה גם ביחס לנזקים הנטענים בגין שימוש במקרקעין והפסד דמי שכירות, מחמת התיישנות, מעשה בי-דין וחוסר בראיות.
9. הנתבעת 2 טענה גם היא בהגנתה שפסק הדין בתביעה הקודמת סיים את מלוא המחלוקות בין הצדדים ויצר מעשה בי-דין ועל כן יש להורות על סילוק התביעה על הסף. לטענתה, התובעים לא ביקשו וממילא לא קיבלו היתר לפיצול סעדים ביחס לעילת לשון הרע ועל כן הם מנועים מהגשת תביעתם בגין עילה זו שהייתה קיימת במועד הגשת תביעתם הקודמת. הנתבעת 2 הכחישה את תמליל השיחה שצורף לתביעה ואת קיומה של השיחה, וטענתה שהגשת התמליל מבלי שצורפה לו ההקלטה מנוגדת לתקנות סדר הדין האזרחי, לדין ולפסיקה ויש להורות על הוצאתו. ממילא כך נטען, אותה הקלטה נטענת מהווה האזנת סתר אסורה והיא בגדר ראייה פסולה שכן היא נועדה לגרום לנתבעת 2 "מעשה נזק". עוד נטען בהקשר זה כי ככל שהתקיימה שיחה הרי שהדברים שנאמרו חוסים תחת ההגנות שבסעיפים 13 (5) ו/או 15 (סעיפים קטנים 1-5 ו- 8) לחוק, שכן עניין בהגשת תלונות לרשות מוסמכת ו/או בגין הליך משפטי תלוי ועומד בין הצדדים. עוד נטען, כי הפרסומים עליהם מבוססת הטענה ללשון הרע אינם מהווים לשון הרע אלא מדובר בהבעת דעה לגיטימית, והם דברי אמת ו/או סולפו ו/או הוצאו מהקשרם. התובעים כך נטען מאשרים ששם לא הוזכר בפרסומים וכי לא ניתן לייחס להם את הדברים שנכתבו. מדובר באמירות כלליות ביחס לשיח שהתקיים בקבוצה חברתית שהם בגדר הבעת דעה לגיטימית.
10. ביום 13.12.22 נערך דיון קדם בסיומו, בין היתר, אושרו רשימות העדים הרלבנטיים מטעם הצדדים (בהתאם להחלטה בבקשה לסילוק על הסף) והתיק נקבע לשמיעת ראיות וסיכומים. בהתייחס לשיבת קדם זו עוד נתייחס להלן.

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 32562-12-20 ענבר פקלמן ואח' נ' פז ואח'

11. ביום 02.07.23 נערך דיון לשמיעת ראיות הצדדים וסיכומים.

12. התובעים העידו בעצמם. מר פרדי כהן שאושר כעד מטעמם לא זומן על ידם ללא כל הסבר.

13. מטעם הנתבעים העידו הנתבעים לבדם.

דיון והכרעה

תביעת הפיצויים

14. בע"א 462/20 אורי אטיאס נ' גלעד בובליל (12.9.2021) נפסק - "הכלל הבסיסי בדבר הטלתו של נטל השכנוע הוא כי "המוציא מחברו – עליו הראיה". פועל יוצא הוא כי, ברגיל, התובע נושא בנטל השכנוע לגבי יסודותיה העובדתיים של עילת תביעתו, ועל מנת לזכות בה עליו להוכיח את טענותיו בשיעור העולה על 50%...".

תיקון ביוב מיום 15.05.15

15. דין טענות התובעים בהקשר זה לדחייה משעה שלא עלה בידם להוכיח את הנזק, את אחריות הנתבעים לגרם הנזק וממילא לא את שיעור הנזק.

16. ראשית, אין בידי התובעים ראיה כי הנתבע הוא זה אשר גרם לנזק למערכת הביוב. הם מודים בחקירתם כי מדובר בהסקת מסקנות לאור הנסיבות, כאשר הם לא נכחו בבית כאשר פרץ הביוב מהצנרת והתגלה השבר. התובע מעיד בהקשר זה, בתמצית, כי ראה שהחומה שבורה, כל השטח עם בוצה שחורה, חור בחומה, כלי עבודה "בצד של פז" (הנתבעים), קו ביוב מפוצץ וכל הביוב זורם בשטח. בחקירתו הנגדית הוא מאשר כי לא ראה פיזית את שבירת הצינור ע"י הנתבע, לא ראה אותו נכנס לשטח החצר וכי אין לו ראיה להציג לפיה הנתבע הוא זה אשר שבר את צנרת הביוב והוא אך מסתמך על הנסיבות. גם מעדות התובעת עלתה תמונה דומה ולפיה היא לא ראתה את התובע שובר את הצנרת מאחר ולא הייתה בבית, היא איננה יודעת מתי הנתבע שבר את הצינור והניחה כי מדובר בפעולה של הנתבע כאשר ראתה את הכלים.

17. שנית, גרסת הנתבע בנוגע לנסיבות האירוע טובה לא פחות מגרסת התובעים. למעשה, מדובר בגרסה עדיפה שכן היא מבוססת על ידיעה אישית של מי שנכח במקום. הנתבע העיד באופן ברור ומהימן לגבי נסיבות האירוע משנת 2015 ולפיו הוא לא שבר את הצינור וכלל לא נכנס לשטח התובעים. מעדותו עלה כי לאור סתימה שהביאה לעליית הביוב בחדר השירותים הוא ניגש לאתר את הליקוי בצנרת הממוקמת מתחת לחומה ואיתר כי התובעים הציבו עמודי ברזיות בתוך הצינור של הביוב וגרמו לכך שהצינור מרוסק. הצינור היה שבור

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 32562-12-20 ענבר פקלמן ואח' נ' פז ואח'

ונסתם בשל עבודות שתובעים כך שלאחר פתיחתו זרמו המים מהחורים בצנרת שגרמו
התובעים בעצמם. עדותו זו של הנתבע 1 נתמכת גם באמירותיו בהודעתו במשטרה (ת/5
עמוד 2 שורות 4-7, שורות 17-18). הוצגה על ידו בחקירתו הנגדית תמונה אשר מתעדת את
הצנרת שהותקנה ע"י התובעים.

18. שלישית, למעשה, למעט עדות התובעים, שאיננה מידיעה אישית, אלא מבוססת על הסקת
מסקנות כאמור, לא הוגשה מטעמם כל ראיה קבילה אחרת לתמוך בטענותיהם, אף שישנן
ראיות כאלו – כך לא הובא לעדות את איש המקצוע מטעמם, על אף שזימונו לעדות אושר
על ידי במסגרת רשימת העדים. הדבר פועל לחובתם, ודאי לאור גרסת הנתבע כי הליקוי
נגרם בשל הצינורות שהוחדרו ע"י התובעים. ויודגש, למרות אישור רשימת העדים לא
נמסרה כל הודעה מטעם התובעים על חזרתם בהם מהעדת איש המקצוע, וגם לא הוצע כל
הסבר לכך. ההלכה קובעת כי "...כלל נקוט בידי בתי המשפט מימים ימימה, שמעמידים
בעל-דין בחזקתו, שלא ימנע מבית המשפט ראיה, שהיא לטובתו, ואם נמנע מהבאת ראיה
רלבנטית שהיא בהישג ידו, ואין לכך הסבר סביר, ניתן להסיק, שאילו הובאה הראיה, היתה
פועלת נגדו. כלל זה מקובל ומושרש הן במשפטים אזרחיים והן במשפטים פליליים, וככל
שהראיה יותר משמעותית, כן רשאי בית המשפט להסיק מאי-הצגתה מסקנות מכריעות
יותר וקיצוניות יותר נגד מי שנמנע מהצגתה" (ע"א 548/78 שרון נ' לוי פד"י לה (1) 736,
760 ועל הלכה זו רע"א 55/89 קופל (נהיגה עצמית) בע"מ נ' טלקאר בע"מ פ"ד מד (4) 595,
ע"א 2273/90 לימה חברה ישראלית לתעשיות כימיות בע"מ נ' פרץ רוזנברג ואח' פ"ד מז
(2) 606, ע"א 9656/05 שוורץ נ' רמנוף (27.07.08) וכן ע"א 465/88 הבנק למימון ולסחר
בע"מ נ' מתתיהו פ"ד מה (4) 651). כאמור המחלוקת בנוגע למהות הליקוי בצנרת בשנת
2015 מצויה בלב הדיון לאור כתבי הטענות, כאשר ההכחשה במסגרת ההודעה במשטרה
של הנתבע מצויה בידי התובעים (שהם אלו אשר הגישו אותה בהליך), כאשר התובעים
מודים בעדותם כי הם מסיקים את דבר הנזק והאחריות לו מהנסיבות, הרי שאי העדתו
של איש המקצוע פועלת לחובתם ויש בה להוות חיזוק לגרסת הנתבע לפיה הנזק לצנרת
נגרם בשל צינורות התובעים.

19. רביעית, לא מצאתי כל היגיון או סבירות בגרסת התובעים לפיה הנתבע חיבל במכוון בצינור
הביוב שלו תוך גרימת נזק לדירתו ולדירת השכנים באופן מכוון. גם לא התרשמתי מעדותו
בפניי כי מדובר במי שיפעל באופן האמור.

20. חמישית, מכתב המועצה (ת/1) ממילא לא יכול לשמש להוכחת תוכנו ללא זימונו של נציג
המועצה וזאת בפרט כאשר הנתבע הכחיש במפורש בעדותו, גם כשאומת עם מכתב זה, כי
אישר למן דהו שהוא זה אשר גרם נזק לקו הביוב. בכל מקרה, כאמור לעיל, גם העדות
במשטרה, אף שהוצגה באופן חלקי, תומכת בעדות הנתבע כי לא הודה בהקשר זה.

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 32562-12-20 ענבר פקלמן ואח' נ' פז ואח'

אובדן דמי שכירות

- 1
2
3 21. התובעים כשלו להוכיח את תביעתם בהקשר זה, הן בשאלת החבות והן בשאלת הנזק.
4
5 22. ראשית, טענת התובעים בכתב התביעה היא כי היחידה לא הושכרה אך בשל בעיות הביוב
6 (סעיף 20 לכתב התביעה). דא עקא, מעדות התובעים עולה כי יחידת הדיוור לא הושכרה לא
7 רק בגלל בעיית הביוב אלא מטעמים נוספים. טענה זו עלתה גם בסיכומים. מדובר בהרחבת
8 חזית לה התנגדות הנתבעים.
9
10 23. שנית, מעדות התובעים עלה כי למרות בעיית הביוב הדירה היתה מושכרת בפועל, גם
11 בתקופה שבה היה קיים ליקוי, לרבות הצפת הביוב משנת 2015. כך עולה מהסכם השכירות
12 ת/3 (לתקופה שמסתיימת ביום 30.06.2015). התובעים בחרו שלא להעיד את השוכרים
13 מטעמים ובכלל האמור טענת התובעת בנוגע לקיצור תקופת השכירות לא נטענה כלל
14 במסגרת כתב התביעה, לא עלתה בעדות התובע, וגם לא בעדותה הראשית של התובעת,
15 אלא רק לאחר שאומתה עם תאריכי השכירות במסגרת חקירתה הנגדית.
16
17 24. שלישית, בכתב התביעה בחרו התובעים שלא לפרט כלל את התקופה שבה לא יכלו להשכיר
18 את היחידה לטענתם. בדיון הקדם ציין בא כוחם כי מדובר בתקופה של שנה וחצי מחודש
19 01/17. דא עקא, מהסכמי השכירות שהוצגו (ת/3 ו- ת/4) עולה כי הנכס הושכר עד ליום
20 30.06.15 ומיום 10.07.16, נתונים שאינם עולים בקנה אחד עם טענות התובעים בקדם או
21 בכתב התביעה.
22
23 25. בכל מקרה, לא הוכח שלא ניתן היה לעשות שימוש ביחידה וזאת כאשר על פי טענת
24 התובעים כבר ביום 15.05.15 בוצע התיקון במערכת הביוב ולא עלתה כל טענה על ליקוי
25 נוסף מאז. בהקשר זה התובע מעיד במפורש ומאשר כי מבחינת הביוב הוא יכול היה
26 להשכיר את הדירה אחרי שהגיע פרדי לתיקון, קרי, החל מיום 15.05.15. ממילא עד תקופה
27 זו, על פי הסכמי שכירות שהציגו התובעים, יחידת הדיוור הושכרה (ת/3).
28
29 26. רביעית, אמינות התובעים בהקשר זה מוטלת בספק כאשר התובע מעיד במפורש כי היחידה
30 כבר איננה משמשת כיחידת מגורים והפכה למחסן בעוד התובעת מעידה כי זו עדיין יחידת
31 דיור, משמשת כיחידת דיור ולא הפכה או משמשת כמחסן; כך גם ישנם פגמים משמעותיים
32 בעדויות התובעים בנוגע למועדים בהם יחידת הדיוור לא היתה מושכרת - התובע לא מעיד
33 דבר בחקירה ראשית, לא מתייחס לחודשים, לא מגיש הסכמי שכירות ובחקירה נגדית
34 מתייחס לחודשים שמתברר מעדות התובעת והסכמי השכירות שהציגה כי אינם נכונים.
35
36 27. חמישית, טענת התובעים כי לא ניתן היה להשכיר את הנכס למשך חודשים רבים בשל
37 בעיות הביוב צריכה היתה להיתמך בחוות דעת שמאית או הנדסית או מטעם מתווך, אך זו

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 32562-12-20 ענבר פקלמן ואח' נ' פז ואח'

לא הוגשה - אין כל ראיה כי לאחר התיקון מיום 15.05.15 נותרה בנכס עוד מגבלה כלשהי הקשורה בביוב וביכולת להשכירו.

28. גם דמי השכירות הנתבעים בסך של 2,000 ₪ לחודש לא הוכחו באמצעות חוות דעת כנדרש, בפרט כאשר ממוצגת/4, העוסק בעיקרו בתקופה הנדונה (שנה וחצי לפני 01/17) עולה שדמי השכירות הריאליים היו בסך של 1,500 ש"ח.

דמי שימוש

29. גם התביעה בהקשר זה לא הוכחה.

30. ראשית, התובעים לא הוכיחו כי הנתבעים פלשו לשטחם - כך, ההליך הקודם לא יצר מעשה בי-דין בהקשר זה כאשר מדובר בתביעה שהסתיימה בהסדר בין הצדדים, לא נדונה לגופה ולא נקבע במסגרתה כי התובעים אחראים למיקומו של הצינור בשטח התובעים. כל שנקבע הוא כי הנתבעים יתנתקו מהצנרת האמורה; כך, התובעים רכשו את הנכס בשנת 2011 על פי מצב קיים. עדותם של הנתבעים בנוגע להיסטוריה של הנכס והתקנת צנרת הביוב לא נסתרה. תיאור עובדתי זה על ידם מבסס קביעה כי התובעים ממילא לא זכאים לדמי שימוש בגין צנרת הביוב, בפרט כאשר הטענה היא כי מיקומה שונה לאור הנזק שנגרם ע"י התובעים בשנת 2011 (נזק שמאשרים גם התובעים בעדותם). ויודגש, בעדותו הראשית התובע לא מפרט דבר בנוגע לעילה זו. מעדות הנתבעת עולה כי לא ידעה כלל פרטים על הבית ומערכת הביוב בעת הרכישה, וממילא לא כל מה שהתנהל עובר לה; כך, התובעים חדלו מלהגיש כל ראיה אשר מבססת את טענתם כי קו הביוב או הגדר נבנו בשטחם – גם את חוות הדעת שלכאורה קיימת בהליך הקודם (כפי שעלה מחקירות נגדיות של ב"כ התובעים) לא הגישו התובעים. ויודגש, במסגרת רשימת העדים לא התבקשה העדות של מודד מטעם התובעים (אפילו לא המודד שמונה בהליך הקודם). מעדות התובעת עולה כי בנקל יכולים היו התובעים להוכיח את דבר הפלישה כאשר בידם מדידה של גבולות המגרש שנערכה 4-5 חודשים לפני סוף השיפוץ וממנה עלה, גם על יסוד גרמושקה במועצה, כי קו הביוב נבנה בחריגה בתוך גבולות מגרש התובעים. ראיה זמינה וקיימת זו לא הוגשה.

31. שנית, דמי השימוש הנתבעים לא הוכחו – התובעים מאשרים כי לא הגישו חוות דעת שמאית (לטענתם בשל העלויות הכרוכות) והעריכו את דמי השימוש על הצד הנמוך. אין בכך להוות ראיה לגובה דמי השימוש – עדויות שמיעה בנוגע לאמירות שמאים, כפי שמעיד התובע, לא ניתן לקבל. לא הוצג כל בסיס עובדתי לחיוב הנתבע.

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 32562-12-20 ענבר פקלמן ואח' נ' פז ואח'

32. שלישית, גם בהקשר זה עלתה מעדות התובעת הרחבת חזית – בעוד שכתב התביעה מתייחס לדמי שימוש "בעצם העברת הצינור" (סעיף 21), הרי שמעדות התובעת עולה טענה לפלישה הקשורה במיקום בחומה, לטענתה בתוך שטח חלקתם ולכל רוחבה.
33. ממילא גם טענה חדשה זו לפלישה לא הוכחה כנדרש כאשר עדות התובעת לבדה איננה מספיקה (ודאי כאשר בידה, על פי עדותה, ראיה מקצועית זמינה) - לא בנוגע לגודל הפלישה ולא בדרך חישוב דמי השימוש.

תביעת לשון הרע

34. בהתאם להלכה "את בחינת השאלה אם פרסום פלוני מהווה לשון הרע יש לערוך ב-4 שלבים: בשלב הראשון יש לבחון אם מה שפורסם עולה כדי "פרסום" במובנו של מונח זה בחוק איסור לשון הרע; בשלב השני יש לבחון אם מה שפורסם מהווה "לשון הרע" כאמור בחוק זה, וזאת לפי משמעות הפרסומים בהקשר אובייקטיבי, קרי: לפי אמות המידה המקובלות על האדם הסביר; ובשים לב לקביעותינו להלן בדבר מידת העניין הציבורי שבפרסום (וראו פסקה 12 לעיל). ככל שנמצא כי "פורסם" דבר מה המהווה "לשון הרע", יש להוסיף ולבחון בשלב השלישי את תחולתן של ההגנות השונות הנזכרות בחוק, שיש בכוחן לשלול את אחריותו של המפרסם בלשון הרע. אם לא קמות הגנות מסוג זה, בשלב הרביעי והאחרון ייקבע הסעד המתאים בנסיבות העניין ראו והשוו לשלבי הניתוח כאמור עניין הרציקוביץ', בעמ' 568; עניין שרנסקי, פסקה 17) " (ע"א 6903/12 **Canwest Global Communications Corp** נ' **אלי עזור** (פורסם בנבו)).
35. הנטל להוכיח כי קיים פרסום המהווה לשון הרע מוטל על כתפי התובע. באם יוכח כי היה פרסום וכי הוא מהווה לשון הרע, הנטל להוכיח כי התקיימה איזה מההגנות הקבועות חוק, רובץ על כתפי הנתבע (ר' אורי שנער **דיני לשון הרע** (1997) בעמ' 93 וכן, בין היתר, ע"א 751/10 **פלוני נ' ד"ר אילנה דיין-אורבך** (פורסם בנבו)).
36. לעניין בחינת לשון הרע הרי שנקבע כי "פרשנות ה'פרסום' והשאלה אם טמונה בו לשון הרע, תיעשה על-ידי בית-המשפט תוך עיון בפרסום עצמו בלא להיזקק בדרך-כלל לעדויות ולראיות בשאלת משמעות הפרסום. המבחן בעניין זה הוא אובייקטיבי: מהו המובן שהאדם הסביר והרגיל היה מייחס לפרסום, ואם היה באותו מובן כדי לפגוע בשמו הטוב של התובע. בהתאם לכך, אין חשיבות לכוונת המפרסם או לדרך שבה הובן הפרסום על ידי הטוען לפגיעה בו" (ע"א 1104/00 **דודי אפל נ' איילה חסון**, פ"ד נו(2) 607). עוד נקבע כי ישנה חשיבות לבחינת כלל הנסיבות הקשורות בפרסום "משמעות הפרסום נבחנת לא רק על סמך המילים המדויקות שבהן השתמש המפרסם, אלא גם אל מול הנסיבות החיצוניות הסובבות את הפרסום.... המובן הטבעי והרגיל של המילים יימצא לעיתים במובן המילולי

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 32562-12-20 ענבר פקלמן ואח' נ' פז ואח'

1 כפשוטו ולעיתים כמסקנות בין השורות. אל המובן הטבעי והרגיל של מילים אין להגיע תוך
2 בידודן וניתוקן מהקשרן אלא נהפוך הוא, יש לראותן על רקען הכללי בו הובאו ובהקשר
3 הדברים בו פורסמו" (ע"א 751/10 פלוני נ' אילנה דיין סה(3) 369).

4
5 37. בנוסף יש גם להתחשב בכלל לפיו, "כאשר בית המשפט נתקל בקושי פרשני, עליו להעדיף
6 את הפרשנות שלפיה הביטוי איננו לשון הרע" (ע"א 4534/02 רשת שוקן בע"מ נ' אילון לוני
7 הרציקוביץ' נח(3) 558).

8
9 38. יש לחלק את טענות התובעים לשניים – פרסומים שבוצעו בפייסבוק והשיחה הנטענת שבין
10 הנתבעת לתושבת הישוב.

הפרסומים בפייסבוק

11
12
13
14 39. עסקינן בטענות בנוגע לפרסומים שביצעה הנתבעת ברשת הפייסבוק. בהתאם להתפתחות
15 הפסיקה הרי שכבר הוכר כי פרסום ברשתות חברתיות, לרבות ברשת הפייסבוק, גם
16 במסגרת תגובה לפוסט, מקים את יסוד "הפרסום" על פי חוק איסור לשון הרע (ר' רע"א
17 1239/19 שאול נ' חברת ניידלי תקשורת בע"מ (8.1.2020). רע"א 1688/18 סרנה נ' נתניהו
18 (15.4.2018), רע"א 4447/07 מור נ' ברק אי.טי.סי. [1995] החברה לשרותי בזק
19 בינלאומיים בע"מ (25.3.2010), ע"א 62613-09-16 מרקוס נ' בודהנה (19.3.2017) ורע"א
20 3086/17 בודהנה נ' מרקוס (18.5.2017)

21
22 40. אולם, בחינת ההתבטאות מלמדת כי אין מדובר בלשון הרע, ודאי לא כלפי התובעים כאן.

23
24 41. ראשית, אין כל דרך, לא אובייקטיבית ולא סובייקטיבית לקשור בין ההתבטאויות לבין
25 התובעים פרטנית. הדברים ודאי אמורים כאשר ההתייחסות היא באופן כללי להתנהלות
26 ביישוב ולכל היותר ל"אנשים". הנתבעת מסרה הסבר מפורט בעדותה כי גם ממילא
27 התייחסה בהתבטאויות לאחרים - כך, הנתבעת מעידה כי ישנם שכנים אחרים אליהם
28 התכוונה בפוסטים המצוטטים. היא אף מבהירה כי חלק מהמעשים המיוחסים בכל מקרה
29 לא מיוחסים אל התובעים ואין מחלוקת על כך, למשל, השמעת מוסיקה ברמקולים. כך,
30 כאשר אין מחלוקת כי לא התובעים הם לא אלו אשר הזמינו משטרה בימי שישי, הדברים
31 עולים מעדויות התובעים ומעדות הנתבעת. הטענה כי ניתן לדעת שמדובר בתובעים לאור
32 תוכנו של המלל המתייחס, בין היתר, ל"דתיים", גם היא לא הוכחה. כאשר מדובר ביישוב
33 של 180 משפחות אשר בשנת 2015 היו בו לא פחות מ- 60 משפחות דתיות על פי עדויות
34 התובעים.

35
36 42. שנית, תובעים חדלו מלהוכיח את טענתם כי כל הקורא את הפרסומים יכול היה להבין כי
37 מדובר בהתייחסות לתובעים, הן בהיבט האובייקטיבי והן בהיבט סובייקטיבי - כך,

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 32562-12-20 ענבר פקלמן ואח' נ' פז ואח'

מבחינה אובייקטיבית הפוסטים מתייחסים ל"אנשים" ביישוב בלבד ללא זיהוי קונקרטי. אין אפילו התייחסות לכך שמדובר בשכנים של הנתבעת או קרובים לה במגורים ביישוב דווקא. מדובר באמירות המתייחסות להתנהלות, אפילו הכללית, ביישוב. כך, מבחינה סובייקטיבית התובעים לא העידו ולו תושב אחד מהישוב, צד אחד להתכתבות או כל אדם אחר מלבדם, אשר יכול לתמוך את טענתם כי בנסיבות הישוב ברור היה כי כוונת הנתבעת בפרסומים הינה לתובעים. כאמור לעיל מדובר במחדל דיוני העומד לחובת התובעים, עליהם הנטל הראשוני להוכחת לשון הרע.

43. שלישית, לא הובאה ההתכתבות במלואה ובכלל האמור לא הפוסט המקורי ולא הפוסטים אליהם נעשו התגובות ושרשרת התגובות כולה. בהתאם, צודקים הנתבעים כי מדובר בטענה אשר מוציאה ממילא את האמירות מהקשרן וכשלעצמה מצדיקה את דחיית הטענה.

44. רביעית, מדובר בהתבטאויות אשר לדידי יש לכלול במסגרת הבעת דעה ולא אמירות לשון הרע – כך, התייחסות להתנהגות עבריינית, צרות עין, חוסר התחשבות או התייחסות למי שמבקש מלחמות. כך, התייחסות לצביעות, הזמנת משטרה או התנהגות רועשת. כך, האמירה "שכחו שדרך ארץ קדמה לתורה" (אלו האמירות הקונקרטיות אליהן מתייחס כתב התביעה). הטענה כי אמירות אלו מהוות אמירת לשון הרע, גם בהיבט אובייקטיבי וגם בנסיבות הסובייקטיביות של תושבים ביישוב, מהווה הגבלה בלתי ראויה על חופש הביטוי - משמעותה כי לעולם לא יוכל אדם לבטא את דעותיו בנוגע להתנהלות אחרים, בפרט, שכנים, ובפרט ביישוב. ונזכיר, מטעמים השמורים עימם בחרו התובעים שלא להגיש את מכלול ההתכתבות.

45. חמישית, מעדות התובעת עולה כי כל תושבי הישוב יודעים על "סכסוך", אך לא הובאה כל עדות מטעמה. בעדות התובעת נטען כי אנשים התרחקו מהמשפחה, אך לא הובאה כל עדות ואפילו לא פורטו שמות או זהויות של אותם אנשים.

השיחה

46. התובעים לא הוכיחו ברף הראיות הנדרש את קיומה של השיחה או את חלקם של הנתבעים בה, גם לא בראיות נסיבתיות.

47. ראשית, התובעת חדלה מלהביא את הצד לשיחה על מנת שיאשר את קיומה ולאור ההכחשה המפורשת במסגרת כתב ההגנה - אין כל הסבר מדוע התובעים בחרו שלא להעיד את הגב' תמר כוכב לעדות, אף שמדובר במחלוקת ידועה ואף שמדובר לכאורה בעדות זמינה (כאשר התובעים מעידים שהם עודם מצויים בקשרים אף שהיא עזבה כבר את הישוב). הדבר עומד לחובת התובעים ותומך בגרסת הנתבעים בהתאם להלכה.

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 32562-12-20 ענבר פקלמן ואח' נ' פז ואח'

48. כבר ניתן לומר כי לאור המסכת הראייתית בתיק זה, גם לאחר בחינת הראיות הנסיבתיות, 1
הרי שאין דרך להגיש את תמלול השיחה שלא באמצעות מי שהיה צד לה לשם הוכחת 2
תוכנה וזאת כאשר הנתבעת איננה מאשרת את קיומה של השיחה ואת הדברים שנאמרו 3
כביכול על ידה ובוודאי שלא את התמלול. השיחה כאמור לא הושמעה לנתבעת, לא הועברה 4
לידי הנתבעים ולא הוגשה, זאת למרות המחלוקת הברורה שעלתה בהקשר זה מכתבי 5
הטענות (למשל סעיף 3 לכתב ההגנה) ואף בדיון הקדם (עמוד 1 שורה 28 ואילך). 6
7
49. שנית, התמלול לא הוגש בהליך בדרך שבה נדרש להגישו על פי הדין וזאת ע"י הגשת חוות 8
דעת והעדת עורך חוות דעת, שלא נכלל ברשימת העדים, וממילא לא זומן לעדות מטעם 9
התובעים. ויודגש, התובעים לא עתרו בכל שלב משלבי ההליך לזימון המתמלל. 10
11
50. שלישית, לא הוגשה ההקלטה עצמה ללא כל הסבר מניח את הדעת, לא בעדויות ראשיות 12
של התובעים ואפילו לא בחקירות הנגדיות של הנתבעים. כך, למשל, כאשר הוטח בנתבע כי 13
הוא היה מעורב בשיחה הוא ביקש לשמוע את ההקלטה בהתייחס לחלקו ואף על פי כן לא 14
הושמע לו דבר בחקירתו. עדותו של הנתבע מקובלת עלי לחלוטין והיתה אמינה, מהימנה 15
וכנה. רק במסגרת עדות הנתבעת הועלתה הצעה להשמיע את ההקלטה, שלא הומצאה 16
לבית המשפט או לנתבעים עד לאותו הרגע, ובצדק התנגדו לכך הנתבעים. 17
18
51. רביעית, גם לשיטת התובעים מדובר בשיחה פרטית שהתובעים כלל לא היו צד לה, לא היו 19
אמורים להיות צד לה ואין להם כל ידיעה אישית לגביה. 20
21
52. חמישית, אומנם ניתן בתביעת לשון הרע להוכיח את יסוד הפרסום גם בראיות נסיבתיות. 22
אולם, גם בכך כשלו התובעים - טענת התובעים בדבר "הודאה" של התובעת בנוגע לשיחה 23
אין לה על מה שתסמוך – לא ניתן לבסס הודאה על מכתב תשובה בן 2 שורות (מוצג ת/6), 24
בתגובה למכתב דרישה לפני תביעה, אך משום שנטען בו "אמת דיברתי". מכתב הדרישה 25
המצורף מתייחס גם, בין היתר, לפוסטים והתגובות בפייסבוק לגביהם אין מחלוקת כי 26
נכתבו ע"י הנתבעת. הוצאת התגובה מהקשרה הינה מעשה שגובל בחוסר תום לב דיוני; גם 27
הטענה כי מדובר ב"מלל דומה" לתגובות בפייסבוק איננה מספיקה לשם הוכחת הפרסום; 28
לחובת התובעים, בכל ההיבט הנסיבתי, עומדת גם העובדה כי מדובר בשיחה משנת 2015, 29
מכתב דרישה הוצא כבר בשנה זו כאמור ואף נוהלו בין הצדדים הליכים משפטיים מאז. 30
למרות זאת לא הוגשה תביעה זו אלא בחלוף כ- 5 שנים נוספות. 31
32
53. שישית, יש גם לדחות את הטענה ולפיה ניתן להוכיח את תוכנה של השיחה ברף הראייתי 33
הנדרש ע"י תמלול מקצועי. המתמלל אינו יכול לאשר כי מדובר בהקלטה רצופה ולא 34
ערוכה, מיהם הצדדים לשיחה או כי בכלל נערכה ובמועד הנטען. כל שיכול המתמלל הוא 35
להעלות על הכתב את תוכן השיחה. העדות היחידה שיכולה לאשר כי מדובר בהקלטה 36

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 32562-12-20 ענבר פקלמן ואח' נ' פז ואח'

1 אותנטית, מלאה, לא ערוכה ולא מגמתית, היא של מי מהצדדים לשיחה, שלא אישרו זאת
2 בהליך בפניי (לאור עדות הנתבעת ובהעדר העדת הגב' כוכב). גם חוות דעת מקצועית
3 שתתמוך בטענה כי מדובר בהקלטה אותנטית ואמינה או אשר מזהה את הדוברים לא
4 הוגשה מטעם התובעים בהליך זה. אין מדובר במחדל דיוני אלא בליקוי יסודי בראיות
5 שהתובעים. ויוער, מתצהיר המתמלל שצורף לכתב התביעה עולה כי המידע העובדתי בנוגע
6 לשיחה נמסר לו ע"י התובע (העברת השיחה, זיהוי הצדדים וכו'). דא עקא, התובע לא העיד
7 כלל בהקשר זה בהליך שבפניי.
8
9 54. לפני סיום נכון יהיה לדחות את טענת התובעים בדיון ההוכחות בה הטילו על בית המשפט
10 את ה"אשמה" בכך שלא הוגשה ההקלטה והתמלול לאור החלטתי בישיבת הקדם
11 במסגרתה נקבע התיק לשמיעה - התובעים לא כללו ברשימת העדים שהוגשה מטעמם את
12 הגב' כוכב, וממילא גם לא כללו את חוות דעת המתמלל. בניגוד לנטען על ידם בדיון, רשימת
13 העדים הוגשה עוד לפני דיון הקדם ולא התבקשה תיקונה - לא בישיבת הקדם, אף
14 שהמחלוקות הועלו במפורש ולמרות הערותיי בהקשר זה, וגם לא בחודשים שעברו בין
15 מועד קדם המשפט לבין מועד ישיבת ההוכחות. אפילו בעדות התובעים לא התבקש להגיש
16 את ההקלטה כשלעצמה, להוכחת עצם קיומה בידם, וממילא לא את התמלול. ויודגש,
17 בניגוד לנטען ע"י התובעים בסיכומיהם - רק בשולי הסיכומים ביקשו לראשונה במסגרת
18 הליך זה להעיד את הגב' כוכב. מדובר בשלב מאוחר מאד בהליך ואין מקום להיזקק לו תוך
19 קיפוח זכויות מהותיות ודיוניות של הנתבעים.
20
21

סיכום

22
23 55. לאור כל האמור לעיל, כאשר התובעים כשלו בהוכחת תביעתם על כל רכיביה, התביעה
24 נדחת.
25
26 56. משנדחתה התביעה יש מקום לחייב את התובעים בתשלום הוצאות הנתבעים בניהול
27 ההליך. נזכיר, הנתבעים יוצגו בנפרד בהליך זה כבר מראשיתו.
28
29 57. בהקשר זה יש להביא בחשבון כי התביעה נדחתה לאחר ניהול ההליך עד תומו. יש להביא
30 בחשבון את סכום התביעה, הגבוה במיוחד, בפרט בהתייחס לעילת לשון הרע, וגם להעדר
31 הסבר מניח את הדעת לסכום חריג זה, גם לא בסיכומי התובעים. יש לשקול את העובדה
32 כי חלק מהתביעה נדחה על הסף מחמת התיישנות ומעשה בי-דין. יש להביא בחשבון את
33 הליך ביטול פסקי הדין בהעדר הגנה אך מנגד יש לשקול גם את העברת ההליך בהעדר
34 סמכות מקומית.
35

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 32562-12-20 ענבר פקלמן ואח' נ' פז ואח'

- 1 58. לאור כל האמור אני מחייב את התובעים, ביחד ולחוד, לשלם לכל אחד מהנתבעים בגין
2 החזר הוצאות ניהול ההליך סך של 20,000 ₪ (כולל מע"מ), ובצירוף הפרשי הצמדה וריבית
3 כדין מהיום ועד למועד התשלום בפועל.

4

5

59. זכות ערעור כחוק.

6

7

ניתן היום, י"ד תמוז תשפ"ג, 03 יולי 2023, בהעדר הצדדים.

8

9

אורן סילברמן, שופט, סגן הנשיא

10

